

معرفی کتاب «اطلس روابط رژیم صهیونیستی ...»

میدان وسیع مقابله با اسرائیل

کتاب «اطلس روابط رژیم صهیونیستی با کشورهای منطقه و جهان» اثر مشترک محمد مهدی تجریشی، محمد حسن فایضی و جمعی دیگر از پژوهشگران است. این کتاب، در واقع، چورچینی است که میدان وسیع مقابله با رژیم صهیونیستی و ابعاد متنوع و تفکیک ناپذیر آن را براساس اولویت های جغرافیایی از دید ایران و مقاومت به تصویر می کشد و تلاش می کند تا شناخت بیشتری را از مناطق و ابعاد مقابله منتقل کند.

این اثر شامل چهار بخش است و در هر بخش، با ارائه تصویری جامع از الگوهای همکاری و رقابت، به درک بهتر چالش ها و فرصت های پیش روی ایران و سایر بازیگران منطقه ای کمک می کند. در بخش اول، روابط رژیم صهیونیستی با کشورهای غرب آسیا، در بخش دوم، روابط رژیم صهیونیستی با شبه قاره هند و آسیای مرکزی، در بخش سوم، روابط رژیم صهیونیستی با برخی کشورهای حوزه آفریقا، و، در بخش چهارم، روابط رژیم صهیونیستی با برخی کشورهای حوزه آمریکای لاتین بررسی شده است.

در این کتاب، برای پرداختن به هر منطقه و کشور، پس از نگاه جامع به کلیات و مسائل روز آن، دو زاویه محل بررسی قرار گرفته است؛ یکی زاویه تکاپوهای رژیم صهیونیستی و استفاده ای که از فضاهای طبیعی و اجتماعی مقصد مدنظر در راستای منافع خود انجام می دهد، دیگری زاویه ایران و مقاومت که چگونه می توان از فضای طرف ثالث -که بخشی از میدان مبارزه است، برای دفع تهدیدات رژیم و دفاع مشروع استفاده کرد یا مانع رشد و توسعه اختاپوسی اش در سراسر منطقه و دنیا، به ویژه در مناطق پیرامونی ایران و جهان اسلام، شد.

در این کتاب، تهدیدات و فرصت های مطرح برای هر دو طرف اصلی منازعه، یعنی ایران و اسرائیل، مشخص می شود. در قسمت بعدی، با تمرکز بر رژیم صهیونیستی و روابطش با کشور مدنظر، به ابعاد مختلف سیاسی - دیپلماتیک، اقتصادی، انرژی محور، نظامی، اطلاعاتی و فرهنگی - اجتماعی این روابط پرداخته شده است تا ابعاد مختلف و روش های متفاوت نفوذ و کنشگری دشمن در کشورهای مختلف، و بهانه های آشکار و دغدغه های پنهان آن روشن شود. این کتاب را انتشارات «امیرکبیر» در سال جاری منتشر کرده است.

نگاهی به رمان «دروازه خورشید»، نوشته الیاس خوری

تاریخ به زبان ادبیات

در تاریخ ادبیات مدرن جهان عرب، اشغال فلسطین به دست اسرائیل و انواع مصائب و بحران هایی که به دنبال این اشغال، گریبان گیر مردم فلسطین شده از موضوعاتی بوده که به انحای گوناگون در داستان ها و اشعار نویسندگان و شاعران عرب زبان بازتاب داشته، و بخشی از ادبیات مدرن عرب زبان به آثاری با این مضمون اختصاص یافته است. رمان «دروازه خورشید»، اثر الیاس خوری، نویسنده مطرح و صاحب نام لبنانی، از جمله این آثار است. این رمان حاصل گفت وگوهایی است که نویسنده آن با پناهندگان فلسطینی ای که ساکن اردوگاه ها بوده اند انجام داده است. الیاس خوری، همچنین، برای نوشتن این رمان، تحقیقات گسترده ای انجام داده در منابع و اسناد گوناگون مرتبط با وقایعی که در رمان به آن ها پرداخته شده است.

راوی رمان «دروازه خورشید» مردی به نام «خلیل» است که در بیمارستان اردوگاهی کار می کند که گروهی از فلسطینیان در آن به سر می برند. خلیل، که در چین تحت آموزش های پزشکی و چریکی قرار گرفته، اکنون، در اردوگاه، پرستار یک بیمار به کمارفته و درحال مرگ است و برای زنده نگه داشتن او تلاش می کند. این بیمار در دوران کودکی خلیل از او حمایت کرده و برای او به مانند پدر است. یکی از کارهایی که خلیل برای زنده نگه داشتن این بیمار روبه احتضار انجام می دهد قصه گویی مدام است. همان طور که شهرزاد «هزارویک شب» برای به تعویق انداختن مرگ قصه می گوید. اما قصه هایی که خلیل برای بیمار تحت مراقبت خود نقل می کند با قصه های «هزارویک شب» متفاوت است؛ قصه های او قصه هایی واقعی از سرگذشت گروهی از انسان های معاصر است که گرفتار اشغال و تجاوز شده اند. این قصه ها روایتگر تاریخ دورانی هستند که وقایع رمان به آن مربوط اند. خلیل رمان «دروازه خورشید» به نقل قصه های خودش می پردازد و نیز به نقل قصه هایی که آن ها را از خود مرد بیمار شنیده است یا از دیگران. این قصه ها، درمجموع، به تاریخ جنگ و اشغال و تبعید و پناهندگی و آوارگی شهادت می دهند.

از دیگرشخصیت های مرکزی رمان «دروازه خورشید»، زنی است به نام «أم حسن» که در ابتدای رمان از زبان راوی می شنویم که مرده است. این زن در اردوگاه «شتیلا» قابله بوده و بچه هایی که در این اردوگاه به دنیا آمده اند به دست او از شکم مادرانشان بیرون آمده اند؛ برای همین است که در اردوگاه همه ام حسن را «مادر» صدا می زنند. الیاس خوری در «دروازه خورشید»، با انتخاب پدیر درحال احتضار و مادری مرده به عنوان چهره های مرکزی رمان خود، حکایت تلخ تبعید از وطن را به حکایت رنج بار تیمی گره می زند و داستان آوارگی فلسطینیان و فجایی را که در اردوگاه به آن ها می رود روایت می کند و نیز، در میان نقل فجایع و رنج ها و تلخی ها، از عشق و زندگی و تلاش و مبارزه برای فائق آمدن بر شرایط سخت و ناگوار، و همچنین از روایای آزادی سخن می گوید.

«دروازه خورشید»، رمانی است شکل گرفته از خرده روایت هاوداستان های گوناگون که در کنار یکدیگر سیمایی چندوجهی از یک دوره تاریخی را ترسیم می کنند. الیاس خوری، در این رمان، تاریخ را به زبان ادبیات و از منظر گمنامان روایت می کند و متنی تکه تکه و چندپاره از تاریخ به دست می دهد. تکه پاره های این متن را اگر کنار هم بگذاریم، آن گاه، به تصویر کلی و چندوجهی از داستانی که روایت می شود دست می یابیم ومی بینیم که چه فجایی بریک ملت تحت اشغال رفته است.

- درباره نویسنده

الیاس خوری (۱۹۴۸-۲۰۲۴) داستان نویس، روزنامه نگار، نمایشنامه نویس و منتقد ادبی اهل لبنان بود. او در خانواده‌ای مسیحی در بیروت متولد شد و در جنگ داخلی لبنان با جبهه نیروهای چپ‌گرا، ملی‌گرا و فلسطینی همراه شد. خوری همکاری با نشریات مختلفی را در کارنامه کاری خود دارد که از جمله آن‌ها می‌توان مجله «الکرول»، که محمود درویش، شاعر مشهور فلسطینی، آن را درمی‌آورد، اشاره کرد، و همچنین مجله «موافق»، که ادونیس، شاعر مشهور اهل سوریه، آن را منتشر می‌کرد. سردبیری مجله «مطالعات فلسطین» از دیگر فعالیت‌های الیاس خوری در حوزه روزنامه نگاری بود. مدیریت تئاتر بیروت، تدریس ادبیات عربی و مطالعات خاورمیانه در دانشگاه آمریکایی بیروت و دانشگاه کلمبیا در نیویورک از دیگر فعالیت‌های الیاس خوری در دوران حیات بود. «کوه کوچک» و «سرزمین غریبان» از دیگر آثار این نویسنده‌اند.

ترجمه رمان «دروازه خورشید» را نرگس قنديل زاده انجام داده که در نشر «نی» منتشر شده است.

منبع: ایبنا

شماره

شششنبه ۲۹ خرداد ۱۴۰۴ شماره ۲۳ فصلنامه ۲۵۵۲

فرهنگ و ادبیات

طرح: Sahayam Lusiif

علی باقریان

پد ایوان^۱ او آتش اندر فگند

به پای اندر آورد^۱ کاخ^{۱۲} بلند^{۱۳}

چوبگدشت بر آفریدون دوهشت

از البرزکوه اندر آمد^{۱۵} به دشت

بر مادر آمد پژو هید و گفت

که بگشای بر من نهان^{۱۶} از نهفت^{۱۸}

بگویی مرا تا که بودم پدر

کی ام من به تخم^{۱۹} از کدامین گهر^{۱۱}

چه گویم کی ام بر سر انجمن^{۱۱}

یکی دانشی داستانی^{۱۱} ایزن^{۱۳}

۱- به پای اندر آورد؛ با خاک یکسان کرد. ۲- کاخ: سرای، خانه. ۳- بلند: بر بلندی.

(چنان که آمد، مرد پارسا بر کوه خانه داشت. ۴- ممکن است منظور این باشد که

ضحاک کوه بلند را گام به گام پیمود و گشت. ۵- اندر آمد: سرازیر شد. ۶- نهان: راز.

۷- نهفت: درون، دل. ۸- رازی را که در سینه داری با من بگو. ۹- تخم: تبار. ۱۰- گهر: نژاد. ۱۱- انجمن: گروه، جمع. ۱۲- دانشی داستان: سخن خردمندان، حرف معقول.

۱۳- یک توضیح خردمندان‌ه و عقل پسند بده.

در نقل قصه هایی با مضامین حساس برای کودکان، باید به چه نکاتی توجه کرد؟

واقعیت در لفافه معنویت

محبی

داشت. به نظر می‌رسد که نوشتن و گفتن از اتفاقات خشونت آمیز و وضعیت هایی بحرانی چون جنگ و سواس بیشتری می‌طلبد. اما سواس در چه‌زمنه‌ای و با رعایت چه نکاتی؟ ما این سؤال را، یعنی همین‌را که چنین مضامینی را با چه‌لحن و چه‌کلامی باید برای کودکان نقل کرد، از منیره هاشمی، یکی از نویسندگان حوزه کودک و نوجوان شهرمان، در میان‌گذاشتیم. او معتقد است که چنین مضامینی را باید در لفافه‌ای از امیدواری و آگاهی و معنویت پیچید و بعد عرضه کرد.

کاری که -باز هم به قول او- البته بسیار سخت است و بسیار ساده، شرح کامل صحبت‌های این نویسنده را می‌توانید در ادامه بخوانید.

- حساب‌شده، آرام، امیدوار

هرچقدر سن وسال مخاطب کمتر باشد، باید در لقای مفاهیمی مانند ترس ومضامین نگران‌کننده محتاطانه‌تر عمل کرد. درواقع، نباید این مفاهیم را وارد دنیای داستان بچه‌ها کنیم، تا حد امکان،

راه‌های نوشتن وروایت از جنگ و صلح برای کودکان ونوجوانان

چون که باکودک سروکارت فتاد*

در این زمینه اشاره می‌کنیم که معمولادر تحقیقات مطرح می‌شوند،

* مصراعی است از مولوی که سروده است، «چون که با کودک سروکارت فتاد/ پس زبان کودکی باید گشاده.

حیوانات هروند و خانه‌ها آسیب ببینند. سارا با کمک مادرش سعی می‌کند لانه‌ای جدید برای گنجشک‌ها بسازد، و امیدوارانه منتظر بازگشت آن‌ها می‌ماند. این داستانٔ فقدان، و تأثیر غیرمستقیم جنگ بر محیط زندگی را نشان می‌دهد، بدون اینکه تصویری از خشونت ارائه دهد.

خانواده‌هایی دیگر آشنا می‌شوند که هرکدام چیزی از دست‌داده‌اند. در نهایت، آیدین ونرگس عروسک را پیدا نمی‌کنند. اما متوجه می‌شوند که چیزهای مهم‌تری را حفظ کرده‌اند. آن‌ها یاد می‌گیرند که در سخت‌ترین اوضاع، عشق و همدلی جای خالی چیزی‌ها ازدست رفته را پر می‌کنند.

ساختن پلی جدید با هم همکاری کنند. آن‌ها، با کمک دوستانشان، کم‌کم بزرگ‌ترها را هم ترغیب به همکاری می‌کنند. این داستان نشان می‌دهد که جامعه‌های چندپاره چگونه می‌توانند با اتحاد دوباره در مواقع بحران دشواری‌ها را زودتر پشت سر بگذارند.

آشنایی می‌شود که آن‌ها هم آسیب دیده‌اند. این سفر پراز چالش و ترس است. اما ضمن آن کرم ابریشم یاد می‌گیرد که چگونه با مشکلات کنار بیاید، و، در نهایت، پس از عبور از طوفان، به پروانه‌ای زیبا تبدیل می‌شود. این دگرگونی نمادی از تاب‌آوری، رشد و تبدیل سختی به زیبایی و امید است.

این فعالیت‌های مخفیانه کودکان کم‌کم لو می‌رود. بزرگ‌ترها که به کارهای بچه‌ها نگاه می‌کنند، می‌کوشند غیرمستقیم به آن‌ها یاری -درواقع خودشان- برسانند. داستان بر توانایی کودکان در ایجاد تغییر و شکستن بن‌بست‌های بزرگ‌ترها تمرکز دارد که در مواقع بحرانی باید کنار هم باشند.

شده‌اند. اما کسی نیست که تعمیرشان کند.

آن‌ها تصمیم می‌گیرند با کمک دوستان خود از طریق آنچه در کار پدرشان دیده‌اند یک «تیم نجات اسباب‌بازی‌ها» تشکیل دهند. این تیم، پنهان از چشم بزرگ‌ترها، اسباب‌بازی‌های کودکان دیگر را جمع‌آوری و شکسته‌سته تعمیر می‌کنند و به آن‌ها بازمی‌گردانند.

تیم نجات اسباب‌بازی‌ها

در شهری که مردم آن مدت‌هاست، به دلیل اختلافات کوچک، دیگر با هم حرف نمی‌زنند و دور خانه‌هایشان حصار کشیده‌اند. سارای ده‌ساله و علی نه‌ساله، که تولیدکننده اسباب‌بازی‌است، می‌بینند که اسباب‌بازی‌های چند کودک دیگر خراب

- سفر کرم کوچولو ی ابریشم

کرم ابریشم کوچولویی در میان برگ‌های سبز و زیر نور آفتاب زندگی می‌کند. یک روز،

- تیم نجات اسباب‌بازی‌ها

در شهری که مردم آن مدت‌هاست،

به دلیل اختلافات کوچک، دیگر با هم حرف نمی‌زنند و دور خانه‌هایشان حصار کشیده‌اند. سارای ده‌ساله و علی نه‌ساله، که تولیدکننده اسباب‌بازی‌است، می‌بینند که اسباب‌بازی‌های چند کودک دیگر خراب

درنگ

وبسباری مضامین دیگر، همگی، در زمره مفاهیم حساسی قرار می‌گیرند

که توضیح مفهوم آن‌ها برای کودکان در قالب روایت وقصه چهارچوب‌ها و طرایف مخصوص به خودش را دارد. هرچند این اصل کلی را در بیان تمام مفاهیم برای مخاطبان کم‌سن و سال باید در نظر

گزارش

تحقیقات متعددی درباره شیوه نوشتن و روایت مسائل پیچیده‌ای مانند جنگ و صلح برای گروه

یک. صداقت وواقع‌گرایی محتاطانه

یکی از نکات کلیدی حفظ صداقت در روایت است، اما نه به شکلی که باعث ترس یا آسیب روحی شود؛ یعنی باید واقعیت‌های جنگ (مانند جدایی، ویرانی، ازدست دادن) به شکلی قابل درک و بازتابی مناسب سن بیان شوند، بدون اینکه جزئیات خشونت آمیز و ترسناک به تصویر کشیده شوند. هدف این است که کودکان درکی از پیامدهای جنگ پیدا کنند، نه اینکه از آن وحشت زده شوند.

- خانه گنجشک‌ها

داستان درباره سارا، دختری هشت ساله، در یک روستای مرزی است. در این فضا،

موضوع آوارگی، فقدان یا تلاش برای بقا تمرکز دارند نمونه‌هایی از این رویکرد هستند.

- عروسک گم‌شده

آیدین، پسری دوازده‌ساله، به‌همراه خانواده‌اش، مجبور به ترک خانه می‌شود، زیرا جنگ نزدیک شده است. او فقط می‌تواند

- پل آشتی

در روستایی که رودخانه‌ای از میان آن می‌گذرد، سال‌هاست که مردم دو طرف، به دلیل کدورت‌های قدیمی، با هم قهرند، حتی پل چوبی قدیمی هم ویران شده است.

لیلا، دختری یازده ساله از یک سمت رودخانه،

مثلاً، در داستانی با حیوانات. اختلافات و آشتی بین آن‌ها می‌تواند نمادی از جنگ و صلح باشد.

- سفر کرم کوچولو ی ابریشم

کرم ابریشم کوچولویی در میان برگ‌های سبز و زیر نور آفتاب زندگی می‌کند. یک روز،

- تیم نجات اسباب‌بازی‌ها

در شهری که مردم آن مدت‌هاست، به دلیل اختلافات کوچک، دیگر با هم حرف نمی‌زنند و دور خانه‌هایشان حصار کشیده‌اند. سارای ده‌ساله و علی نه‌ساله، که تولیدکننده اسباب‌بازی‌است، می‌بینند که اسباب‌بازی‌های چند کودک دیگر خراب